

Az emlékezet, legyen az egyéni, mint az első állásra visszanező *Barbaricum*, vagy közösségi, mint a *Vendéglő a Zöld Vadászhoz* című novellában, jelentős szervezőerő a kötetben. Lehet ez iróniával kevert nosztalgikus emlékezés („Mennyit imádkoztam, hogy legalább a kilencvenes évek iránt / Ne támadjon nosztalgia senki szívében” – írja a *Kilencvenes évek* nosztalgikusan), a régi, reményteljes időkhöz pozitívan viszonyuló, a jelenbe való beletörődés, és lehet a XX. század véres tetteit kihagyásokkal elmesélő kollektív emlékezet is. A múlthoz való viszony ugyanakkor többféle magatartásformához vezethet, amelyek közül talán, mivel a kötet utolsó szavában is, azaz súlyozottan van jelen, a lázadás a legfontosabb.

Ha nehéz is a kritika, a kötet végére kritikus rigorózus szemöldökráncolása feloldódik. Becsukódik a könyv, borítón egy nő levelet olvas. Nyitva az ajtó. Valaki kiment rajta...

